

Aan de Tweede Kamercommissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport (cie.vws@tweedekamer.nl)

Datum
25 februari 2026

Bijlage(n)
-

Contactpersoon
Maarten Hijink (maarten.hijink@valente.nl)

Doorkiesnummer
06-14855465

Onderwerp
Behandeling Begroting 2026 VWS

Ons kenmerk
VA26-009

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Komende week is de plenaire behandeling van de begroting 2026 VWS voorzien. Als inbreng voor het debat roepen wij u op tot het volgende.

- Herstel het coalitieakkoord en voer Nationaal Actieplan Dakloosheid met urgentie uit
- Schrap bezuinigingen langdurige zorg en investeer in preventie
- Waardeer stevige aandacht voor aanpak huiselijk geweld, en kies aanvullende maatregelen

Herstel het coalitieakkoord en voer Nationaal Actieplan Dakloosheid met urgentie uit

Het aantal dakloze mensen in Nederland is hoog en de afgelopen jaren alarmerend gestegen¹. Het ETHOS-telonderzoek² legt veel verborgen dakloosheid bloot, onder wie jongeren, arbeidsmigranten (veelal vanuit de EU) en vrouwen met kinderen. Opvanglocaties zijn al lange tijd overvol, terwijl steeds meer mensen noodgedwongen langdurig verblijven bij familie of vrienden, in vakantieparken of zelfs slapen in auto's, in garages, in tentjes in parken en bossen of op straat. Voor Valente is het onbegrijpelijk dat het Nationaal Actieplan Dakloosheid³ niet genoemd wordt in het coalitieakkoord. Uitvoering hiervan zou topprioriteit moeten zijn, inclusief de aanbevelingen uit het recente evaluatierapport.⁴ Ook het nieuwe kabinet neemt veel te weinig maatregelen om snel voldoende betaalbare woningen te realiseren. Het CPB stelt in haar doorrekening dat 'het woningaanbod licht toeneemt op lange termijn'. Dat is veel te weinig en veel te laat! Ook geeft het CPB aan dat 'de zekerheid van het inkomen afneemt door het coalitieakkoord' (met name door de beperkingen van het recht op WW en WIA) en de 'armoede licht toeneemt'. Als gevolg hiervan dreigt een verdere stijging van de dakloosheid in plaats van de afgesproken daling naar nul dakloze mensen in 2030.⁵ Juist het wegnemen van deze oorzaken van dakloosheid zou speerpunt van het kabinet moet zijn.

Vraagt u de minister wat zij gaat doen om het Nationaal Actieplan Dakloosheid tot daadwerkelijke afname tot 0 dakloze mensen in 2030 te laten leiden? Is zij inderdaad de coördinerend bewindspersoon en zo ja, welk mandaat heeft zij om de belangrijkste veranderingen (naar 'Wonen eerst') af te dwingen? Zijn er meer specifieke financiële middelen op haar begroting in 2026 nodig? Welk effect verwacht zij op de al groeiende dakloosheid van de maatregelen WW en WIA, de stijgende armoede en het woningaanbod welke pas op lange termijn toeneemt? Welke acties onderneemt de minister om de grondoorzaken van de stijgende dakloosheid aan te pakken?

¹ [30,6 duizend dakloze mensen in Nederland | CBS](#)

² [Dakloosheid in Nederland: tellen en handelen! - Vereniging Valente](#)

³ [Nationaal Actieplan Dakloosheid | Eerst een thuis](#)

⁴ [Eindrapportage onderzoek voortgang Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een thuis | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)

⁵ [Zoals ook benoemd in de Lissabon-verklaring.](#)

Schrap bezuinigingen langdurige zorg en investeer in preventie

De regering wil besparen op de langdurige zorg, oplopend tot € 990 miljoen structureel. Wij maken ons hier zorgen over omdat dit naar verwachting ten koste zal gaan van de toegankelijkheid én kwaliteit van de langdurige ggz-woonzorg. Zo zullen wachtlijsten voor de langdurige ggz-woonzorg oplopen. Het CPB bevestigt onze zorg en stelt: 'Budgetkorting en leiden niet automatisch tot een verbetering van doelmatigheid en kunnen daarom leiden tot minder zorg en/of kwaliteitsverlies.' Ook de vorige staatssecretaris Langdurige zorg stelde recent dat 'aan de voorkant bezuinigen nog nooit gewerkt heeft in de zorg. Je moet investeren en dan betaalt zich dat uiteindelijk terug.'

Neemt u het initiatief om de regering op te roepen de bezuiniging op de langdurige zorg te schrappen? Vraagt u in plaats daarvan te investeren in preventie én de uitvoering van bestaande plannen als de werkagenda 'Een betekenisvol leven met een langdurige psychische aandoening'⁶?

Waardeer stevige aandacht voor de aanpak huiselijk geweld, en kies aanvullende maatregelen

Wij waarderen het dat de nieuwe regering belangrijke stappen wil zetten in de aanpak van geweld tegen vrouwen. Diverse maatregelen worden aangekondigd om huiselijk geweld en femicide te voorkomen en te bestrijden. Dit vraagt om één eindverantwoordelijk bewindspersoon en een gezaghebbend nationaal coördinator met een krachtig mandaat en toereikende financiële middelen.⁷ Wij vinden het van belang dat de voorgestelde maatregelen worden aangevuld met een onafhankelijke hulplijn 116⁸, conform internationale verplichtingen en richtlijnen⁹. Daarnaast is landelijke beschikbaarheid¹⁰ van beschermende middelen noodzakelijk. Het gaat dan over het slachtofferdevice en AWARE¹¹ inclusief de bijbehorende begeleiding. En ook moeten extra opvangplaatsen worden gerealiseerd, zodat hotelplaatsingen niet langer nodig zijn en Nederland voldoet aan het Verdrag van Istanbul.¹²

Vraagt u welke minister eindverantwoordelijk is voor de aanpak huiselijk geweld en of deze minister een krachtig mandaat heeft van het nieuwe kabinet? Dringt u aan op een nationaal coördinator die gezaghebbend is? Vraagt u of het budget voor de nationaal coördinator in 2026 toereikend is? Dringt u aan om snel de hulplijn 116 te starten? Vraagt u of hier voldoende middelen voor beschikbaar zijn in de begroting 2026? Dringt u aan op monitoring van het aantal (te realiseren extra) vrouwenopvangplaatsen en de beoogde afname van het aantal noodgedwongen hotelplaatsingen?

Mocht u vragen hebben over deze brief, neem dan gerust contact op met mij op of met onze adviseur public affairs (06-21357010/lauris.vaneekeren@valente.nl). Ik wens u een goed debat toe.

Met vriendelijke groet,

Maarten Hijink
Directeur Valente

⁶ [Werkagenda Een betekenisvol leven met een langdurige psychische aandoening | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)

⁷ Zie ook pleidooi in het [Stembusakkoord 'Stop geweld tegen vrouwen'](#)

⁸ [Petitie hulplijn 116](#)

⁹ Cf. [Verdrag van Istanbul](#), artikel 24 [GREVIO's evaluatierapport](#) Nederland (2020), aanbeveling 169 en [Europese richtlijn ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld](#) 2024.

¹⁰ [Slachtoffer \(ex-\)partnergeweld heeft vaak geen toegang tot alarm | Trouw](#)

¹¹ [Mijlpaal: AWARE erkend als 'goed onderbouwd' in de databank Effectieve sociale interventies - Vereniging Valente](#)

¹² 1 plaats vrouwenopvang op 10.000 inwoners en ook cf. [Motie over het waarborgen van opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld](#)